

UZASADNIENIE

WYROKU W CAŁOŚCI

Decyzją z 22.01.2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił G. P. umorzenia należności z tytułu składek na:

1. ubezpieczenia społeczne za okres od grudnia 2005 r. do lutego 2009 r. w łącznej kwocie 38259,71 zł, w tym należność główna w kwocie 19588,71 zł i odsetki w kwocie 18671 zł,
2. ubezpieczenia zdrowotne za okres od grudnia 2005 r. do lutego 2009 r. w łącznej kwocie 14280,68 zł, w tym należność główna w kwocie 7359,68 zł i odsetki w kwocie 6921 zł,
3. Fundusz Pracy za okres od grudnia 2005 r. do lutego 2009 r. w łącznej kwocie 2997,18 zł, w tym należność główna w kwocie 1542,18 zł i odsetki w kwocie 1455 zł.

(decyzja w aktach ZUS k. 32-33)

Odwołanie od w/w decyzji złożył G. P. wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez utrzymanie w mocy decyzji z 13.01.2016 r. o umorzeniu należności z tytułu ubezpieczenia społecznego, zdrowotnego, Funduszu Pracy za okres od grudnia 2005 r. do lutego 2009 r., ewentualnie o uchylenie zaskarżonej decyzji i przekazanie sprawy ZUS-owi do ponownego rozpoznania, a nadto o utrzymanie w mocy umowy z 4.03.2016 r. umożliwiającej wnioskodawcy kontynuowanie spłaty należności w systemie ratalnym, a także o zasądzenie na rzecz ubezpieczonego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych. Podniósł, że opóźnienie w spłacie jednej raty za październik 2016 r. było zdarzeniem incydentalnym, dodając, że ma własną działalność gospodarczą, żonę i dwójkę dzieci w związku z czym jest obciążonym utrzymaniem swojej rodziny oraz, że nie stać go na uregulowanie jednorazowo całej sumy należności wymaganej przez ZUS.

(odwołanie k. 3- 8)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego, podtrzymując dotychczasowe stanowisko w sprawie.

(odpowiedz na odwołanie k- 10-12)

Na rozprawie w dniu 12.08.2020 r. pełnomocnik wnioskodawcy poparł odwołanie oraz złożył ustnie wniosek o przywrócenie terminu celem rozłożenia zaległości na raty i wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego, wnioskodawca oświadczył zaś, że złożył wniosek i zawarł z ZUS-em układ ratalny dotyczący kolejnej zaległości, natomiast pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania i o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

(e-prot.z 12.08.2020 r.: 00:02:02, 00:06:13, 00:09:12, 00:32:54)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 18.12.2015 r. wnioskodawca G. P. złożył wniosek o umorzenie należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy za okres od grudnia 2005 r. do lutego 2009 r. na podstawie ustawy z dnia 9.11.2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą.

(okolicość niesporna)

Organ rentowy decyzją z 13.01.2016 r. umorzył wnioskodawcy przedmiotowe należności, a w punkcie II decyzji wskazał, że warunkiem umorzenia powyższych należności jest spłata należności niepodlegających umorzeniu oraz, że należności nieobjęte postępowaniem należy uregulować w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji wraz z odsetkami.

(okoliczność niesporna, decyzja k. 14-15 akt ZUS)

W dniu 4.03.2016 r. ZUS I Oddział w Ł. i wnioskodawca zawarli umowę o rozłożeniu na raty należności niepodlegających umorzeniu z tytułu składek za okres od marca 2009 r. do września 2015 r. Wnioskodawca zobowiązał się do spłaty poszczególnych rat zgodnie z harmonogramem wynikającym z umowy. Termin ostatniej raty przypadł na dzień 20.02.2014 r.

(umowa z 4.03.2016 r. k. 26- 30)

W dn. 27.10.2017 r. został zawarty aneks do w/w umowy.

W § 7 ust. 1 umowy, uwzględniającej zmiany wprowadzone w/w aneksem, postanowiono, że rozwiązanie umowy o rozłożeniu na raty należności z tytułu składek następuje m.in., gdy dłużnik: nie opłaci rat wynikających z harmonogramu spłaty lub opłacił raty po terminie lub w częściowej wysokości (pkt 1 a) oraz nie wywiązał się z obowiązku zapłaty składek bieżących, których termin płatności przypadał w dniu albo po dniu, w którym umowa została zawarta lub opłacił te składki w częściowej wysokości (pkt 1 b). Dalej, § 7 ust. 2 ww. umowy wskazuje, że w sytuacji wystąpienia powyższych okoliczności rozwiązanie umowy następuje z dniem następującym po dniu, w którym nastąpiła jedna z wymienionych przesłanek.

(aneks z 27.10.2017 r. k. 38 -40)

G. P. realizował spłatę zadłużenia zgodnie z harmonogramem i nie spłacił w terminie tylko jednej raty, której termin spłaty był wyznaczony w harmonogramie na dzień 21.10.2019 r.

(okoliczność niesporna)

Pismem z dnia 6.11.2019 r. ZUS poinformował wnioskodawcę o nie opłaceniu w terminie w/w raty oraz bieżącej składki za październik 2019 r.

(okoliczność niesporna)

G. P. po otrzymaniu w/w pisma z ZUS, uregulował w dniu 8.11.2019 r. te należności wraz z odsetkami.

(okoliczność niesporna)

Pismem z 21.11.2019 r. ZUS poinformował wnioskodawcę o rozwiązaniu w dniu 16.11.2019 r. umowy z 4.03.2016 r. o rozłożeniu na raty należności niepodlegających umorzeniu, a także o możliwości wystąpienia o utrzymanie umowy ratalnej w mocy w terminie 7 dni od doręczenia pisma- co nastąpiło w dniu 25.11.2019 r.

(okoliczność niesporna, pismo ZUS z 20.12.2019 r. k. 41)

Wnioskodawca po otrzymaniu od księgowego niezbędnych dokumentów – wystąpił do ZUS w dniu 17.12.2019 r. z wnioskiem o utrzymanie w mocy umowy ratalnej z 4.03.2016 r.

(okoliczność niesporna)

Pismem z 20.12.2019 r. ZUS poinformował wnioskodawcę, że w/w wniosek z 17.12.2019 r. pozostawił bez rozpoznania z uwagi na jego złożenie po upływie 7 - dniowego terminu od dnia otrzymania w dniu 25.11.2019 r. pisma ZUS o

rozwiązaniu umowy z 4.03.2016 r. o spłacie ratalnej należności niepodlegających umorzeniu, i jednocześnie pouczył odwołującego, że istnieje możliwość ponownego złożenia wniosku o udzielenie ulgi.

(okoliczność niesporna, pismo ZUS z 20.12.2019 r. k. 41)

Zaskarżoną decyzją z 22.01.2020 r. po rozpoznaniu wniosku z 18.12.2015 r. odmówił G. P. umorzenia należności z tytułu składek na:

1. ubezpieczenia społeczne za okres od grudnia 2005 r. do lutego 2009 r. w łącznej kwocie 38259,71 zł, w tym należność główna w kwocie 19588,71 zł i odsetki w kwocie 18671 zł,

2. ubezpieczenia zdrowotne za okres od grudnia 2005 r. do lutego 2009 r. w łącznej kwocie 14280,68 zł, w tym należność główna w kwocie 7359,68 zł i odsetki w kwocie 6921 zł,

3. Fundusz Pracy za okres od grudnia 2005 r. do lutego 2009 r. w łącznej kwocie 2997,18 zł, w tym należność główna w kwocie 1542,18 zł i odsetki w kwocie 1455 zł.

(decyzja w aktach ZUS k. 32-33)

W dniu 24.02.2020 r. wnioskodawca zawarł z ZUS nową umowę spłaty ratalnej, która jest dla niego mniej korzystna w porównaniu do poprzedniej z 4.03.2016 r.

(umowa z 24.02.2020 r. k. 31-37)

W toku n/n postępowania odwoławczego wnioskodawca złożył wniosek o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o utrzymanie w mocy umowy z 4.03.2016 r. aneksowanej w dniu 27.10.2017 r., wyjaśniając, że uchybienie 7-dniowemu terminowi do złożenia tego wniosku wynikało z przyczyn losowych, niezależnych od niego, ponieważ jego księgowy w związku ze śmiercią członka swojej rodziny musiał w tym czasie zająć się sprawami dotyczącymi pogrzebu i w efekcie księgowy z opóźnieniem dostarczył odwołującemu wszystkie niezbędne dokumenty do złożenia rzeczonego wniosku. Wnioskodawca dodał, że poinformował ustnie pracownika (...) Oddział w K. dlaczego nie może w wyznaczonym terminie 7 dni zebrać dokumentów by złożyć przedmiotowy wniosek i uzyskał informację, że może taki wniosek złożyć w terminie późniejszym po zebraniu tych dokumentów.

(e-prot. z 12.08.2020 r.: 00:02:02, pismo procesowe odwołującego się z 21.08.2020 r. k. 24)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie materiału dowodowego zebranego w sprawie opierając się na niekwestionowanych przez strony dokumentach, załączonych do akt sprawy i akt ZUS, a także uwzględniając okoliczności przyznane przez wnioskodawcę.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne i podlega oddaleniu.

Wydana w sprawie decyzja odpowiada prawu.

Znajduje ona podstawę prawną w treści przepisów ustawy z dnia 9.11.2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz. U. z 2012 roku poz. 1551).

Zgodnie z treścią przepisu art.1 ust 1 powyższej ustawy na wniosek osoby podlegającej w okresie od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia 28 lutego 2009 r. obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności w rozumieniu art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.):

1) która przed dniem 1 września 2012 r. zakończyła prowadzenie pozarolniczej działalności i nie prowadzi jej w dniu wydania decyzji, o której mowa w ust. 8,

2) innej niż wymieniona w pkt 1

- umarza się nieopłacone składki na te ubezpieczenia za okres od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia 28 lutego 2009 r. oraz należne od nich odsetki za zwłokę, opłaty prolongacyjne, koszty upomnienia, opłaty dodatkowe, a także koszty egzekucyjne naliczone przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

W ust. 2 art. 1 w/w ustawy postanowiono, że w przypadku osób prowadzących pozarolniczą działalność, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy wymienionej w ust. 1, wniosek o umorzenie składa płatnik składek.

Zgodnie z ust. 5 art. 1 w/w ustawy, jeżeli decyzję o podleganiu obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym lub decyzję o wysokości zadłużenia z tytułu składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne, o których mowa w ust. 1, Zakład Ubezpieczeń Społecznych wyda po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, wniosek o umorzenie można złożyć w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się tej decyzji, chyba że termin określony w ust. 4 jest dłuższy.

W ust. 6 art. 1 cyt. ustawy postanowiono zaś, że umorzenie należności, o których mowa w ust. 1, skutkuje umorzeniem nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy za ten sam okres oraz należnych od nich, za ten sam okres, odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

Na mocy art.1 ust 10 ustawy warunkiem umorzenia należności, o których mowa w ust. 1 i 6, jest nieposiadanie na dzień wydania decyzji, o której mowa w ust. 13 pkt 1, niepodlegających umorzeniu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz na Fundusz Emerytur Pomostowych, za okres od dnia 1 stycznia 1999 r., do opłacenia których zobowiązana jest osoba prowadząca pozarolniczą działalność lub płatnik składek, o którym mowa w ust. 2, oraz należnych od tych składek odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

Jednocześnie przepis art.1 ust 11 ustawy stanowi, że niepodlegające umorzeniu należności, o których mowa w ust. 10, podlegają spłacie w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w ust. 8 tego artykułu.

Zgodnie z treścią przepisu art.1 ust 13 ustawy ZUS wydaje decyzję o:

1) umorzeniu należności, o których mowa w ust. 1 i 6 - po spełnieniu warunku, o którym mowa w ust. 10, z uwzględnieniem ust. 7, 11 i 12, lub

2) odmowie umorzenia należności, o których mowa w ust. 1 i 6 - w przypadku niespełnienia warunku, o którym mowa w ust. 10, z uwzględnieniem ust. 7, 11 i 12.

Prawomocną decyzją z 13.01.2016 r. ZUS I Oddział w Ł. określił jakie należności będą podlegały umorzeniu na dzień 18.12.2015 r. tj. dzień złożenia wniosku przez wnioskodawcę. Organ wskazał w decyzji, że należnościami podlegającymi umorzeniu będą należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne oraz Fundusz Pracy za okres od grudnia 2005 r. do lutego 2009 r. wraz z odsetkami. W punkcie II decyzji wskazano, że warunkiem umorzenia powyższych należności jest spłata należności niepodlegających umorzeniu. Należności nieobjęte postępowaniem należy uregulować w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji wraz z odsetkami.

Jest okolicznością niesporną między stronami, że wnioskodawca w zakreślonym powyższą decyzją (...) miesięcznym terminie nie uregulował tylko jednej raty, której termin spłaty został w harmonogramie wyznaczony na 21.10.2019

r. oraz bieżącej należności z tytułu składki za październik 2019 r. Należność ratalna nie podlegała umorzeniu i jej uregulowanie w terminie określonym w harmonogramie było warunkiem umorzenia należności wskazanych w punkcie I decyzji z 13.01.2016 r. Odwołujący nie wywiązał się zatem z warunków układu ratalnego, gdyż w dacie 21.10.2019 r., do której powinien był opłacić ratę, nie zrobił tego. To z kolei zasadnie skutkowało wydaniem przez organ rentowy zaskarżonej decyzji odmawiającej umorzenia należności z tytułu składek. Zgodnie z par. 7 ust. 1 i 2 umowy z 4.03.2016 r. o rozłożeniu na raty należności niepodlegającej umorzeniu, w brzmieniu nadanym aneksem z 27.10.2017 r., powyższe skutkowało rozwiązaniem umowy o rozłożeniu na raty. Taki skutek został przewidziany wprost w jej postanowieniach. Nie zmienia tego fakt, że wnioskodawca uiszczył całą zaległą ratę 8.11.2016 r. razem z odsetkami. W tej bowiem sytuacji, uwzględniając jednoznaczne postanowienia umowy z dnia 4.03.2016 r. aneksowanej 27.10.2017 r., nie mogło to doprowadzić - niestety - do wykreowania po stronie wnioskodawcy zasługującego na ochronę uzasadnionego prawnie (opartego na przepisach prawa) oczekiwania, że układ ratalny może zostać reaktywowany wskutek spłacenia zaległej raty.

Sąd Okręgowy miał również na względzie, że odwołujący nie złożył we właściwym czasie wniosku o utrzymanie układu ratalnego. Nie jest sporne, że taki wniosek został złożony przez odwołującego dopiero w dniu 17.12.2019 r., a zatem po przekroczeniu terminu 7 dni od otrzymania w dniu 25.11.2019 r. pisma z ZUS z dnia 21.11.2019 r.

Co prawda, wyjaśniając powody opóźnienia, odwołujący wskazał, że nie zgłosił w odpowiednim czasie w ZUS wniosku o utrzymanie układu ratalnego z przyczyn losowych, gdyż w tym czasie jego księgowy musiał zająć się pogrzebem członka swojej rodziny i nie mógł przygotować dla wnioskodawcy w terminie 7 dni wszystkich niezbędnych dokumentów, a także, że o tym poinformował ustnie pracownika ZUS - jednakże okoliczność ta w świetle treści umowy podpisanej przez strony sporu pozostaje bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

W przedmiotowej sprawie rolą Sądu jest ocena decyzji odmawiającej umorzenia należności z tytułu składek w kontekście regulacji zawartych w ustawie abolicyjnej, a nie ocena ustaleń stron odnośnie układu ratalnego. W związku z powyższym odwołanie zostało ocenione jako bezzasadne. Odwołujący nie dochował bowiem terminów przewidzianych w zawartej z organem rentowym umowie z 4.03.2016 r. o rozłożeniu na raty należności z tytułu składek i nie zrealizował w pełni obowiązującego go układu ratalnego, co skutkowało rozwiązaniem umowy spłaty ratalnej zgodnie z jej par. 7 ust. 1 i 2 (w brzmieniu nadanym aneksem z 27.10.2017 r.). Wobec powyższego w decyzji z dnia 22.01.2020 r., organ rentowy prawidłowo odmówił umorzenia należności z tytułu składek.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie powołanych przepisów oraz art. 47714 § 1 KPC, odwołanie podlegało oddaleniu.

Tym niemniej Sąd zważył, że w toku postępowania odwoławczego wnioskodawca wykazał, że uchybienie 7-dniowemu terminowi do złożenia wniosku o utrzymanie w mocy układu ratalnego nastąpiło z przyczyn od niego zależnych, o charakterze losowym, albowiem brak możliwości zgromadzenia przez wnioskodawcę niezbędnych dokumentów w terminie 7 dni od dnia odebrania w dniu 25.11.2019 r. pisma ZUS o rozwiązaniu umowy układu ratalnego, wynikał z faktu, że księgowy odwołującego w tym czasie musiał zająć się pogrzebem członka swojej rodziny w związku z czym nie mógł on przygotować dla skarżącego wszystkich niezbędnych dokumentów by odwołujący mógł złożyć taki wniosek w terminie. Sąd uznał, że brak rozważenia przez ZUS wszystkich okoliczności faktycznych w tym zakresie w przypadku wnioskodawcy, który opóźnił się z zapłatą tylko jednej raty, którą po wezwaniu uregulował wraz z odsetkami 8.11.2019 r., i pozostawieniu bez rozpoznania wniosku skarżącego z 17.12.2019 r. z uwagi na nie dochowanie terminu 7 dni do jego złożenia - było podejściem biurokratycznym. Sąd nie neguje okoliczności, że przedsiębiorcy zobowiązani byli i są do opłacania składek na ubezpieczenia społeczne i oczywiście Sąd zgadza się z tym, że ustawa abolicyjna jest niejako ukłonem w stronę tych podmiotów, które nie wywiązywały się z powinności w opłacaniu składek. Tym niemniej Sąd nie może pogodzić się z sytuacją, w której uruchamiana jest machina biurokratyczna bez pochylenia się nad konkretną osobą i konkretną sytuacją. A właśnie w tej sprawie tak się zadziało w zakresie wniosku złożonego przez odwołującego 17.12.2019 r. o utrzymanie w mocy układu ratalnego. Organ rentowy nie przedstawił jakiegokolwiek dowodu na okoliczność, że przeanalizował sytuację wnioskodawcy dotyczącą uchybienia terminowi 7 dni do złożenia w/w wniosku o utrzymanie w mocy układu ratalnego, lecz odmówił jego rozpatrzenia jako

wniesionego po terminie. Sąd Okręgowy pragnie zauważyć, że obowiązująca w art. 7 k.p.a. zasada praworządności zobowiązuje organy administracji publicznej do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy z uwzględnieniem interesu społecznego i słusznego interesu obywateli. Zasadę tę rozwija następnie art. 77 § 1 k.p.a., nakładając na organ administracji obowiązek zebrania i rozpatrzenia całego materiału dowodowego. W treści tych przepisów zawarta jest podstawowa cecha postępowania administracyjnego, wskazująca obowiązek organu administracji zachowania aktywnej postawy podczas całego postępowania wyjaśniającego. Aktywność ta winna być rozumiana jako obowiązek organu wykorzystania w sprawie wszystkich dowodów znanych mu z urzędu, poszukiwania innych dowodów na potwierdzenie określonych faktów z wykorzystaniem dostępnych źródeł dowodowych, a także dopuszczenia wszystkich środków dowodowych zgłaszanych przez stronę lub innych uczestników postępowania, o ile mają one istotne znaczenie dla sprawy. Z tego też względu w trakcie postępowania dowodowego fundamentalne znaczenie ma także zasada czynnego udziału strony w postępowaniu, udzielania informacji stronom, przekonywania, pisemności, a także szybkości i prostoty. Z przepisów art. 7 i art. 77 § 1 k.p.a. wynika zatem jednoznacznie, że postępowanie dowodowe jest oparte na zasadzie oficjalności, co oznacza, że organ administracyjny jest obowiązany z urzędu przeprowadzić dowody służące ustaleniu stanu faktycznego sprawy (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w K. z dnia 4.07.2013 r. (...) SA/Kr 455/13). Obywatel nie może czuć się pominięty przy załatwianiu jego sprawy, a w tym przypadku właśnie tak się stało. Analiza akt nie pozostawia złudzenia, że wnioskodawca został potraktowany w zakresie złożonego 17.12.2019 r. wniosku o utrzymanie w mocy układu ratalnego powierzchownie i bez pochylenia się nad całą sprawą. Uwzględniając okoliczności ujawnione w toku postępowania odwoławczego Sąd Okręgowy przywrócił wnioskodawcy termin do złożenia wniosku o utrzymanie w mocy układu ratalnego z 4.03.2016 r., uznając, że wyżej opisane przyczyny niedochowania terminu 7 dni do jego złożenia przez wnioskodawcę były losowe i niezależne od skarżącego.

Zważyć należy, że w sprawie z odwołania od decyzji organu rentowego, jej treść wyznacza przedmiot i zakres rozpoznania oraz orzeczenia sądu pracy i ubezpieczeń społecznych (postanowienie Sądu Najwyższego z 13.05.1999 r., II UZ 52/99, OSNAPiUS 2000 nr 15, poz. 601). Odwołanie od decyzji organu rentowego w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych pełni rolę pozwu a przeniesienie sprawy na drogę sądową przez wniesienie odwołania od decyzji organu rentowego ogranicza się do okoliczności uwzględnionych w decyzji i spornych między stronami - poza tymi okolicznościami spór sądowy nie może zaistnieć. Przed sądem ubezpieczony może jedynie żądać korekty stanowiska zajętego przez organ rentowy i wykazywać swą rację, odnosząc się do przedmiotu sporu objętego decyzją, nie może natomiast żądać czegoś, o czym organ rentowy nie decydował. Dlatego też odwołanie wniesione od decyzji organu rentowego nie ma charakteru samodzielnego żądania, a jeżeli takie zostanie zgłoszone, sąd nie może go rozpoznać, lecz zobowiązany jest - zgodnie z treścią art. 477¹⁰ § 2 k.p.c. - przekazać go do rozpoznania organowi rentowemu. Tym samym kontrolna rola sądu musi zawsze korespondować z zakresem rozstrzygnięcia dokonanego w decyzji organu rentowego, gdyż - stosownie do treści art. 477¹⁴ § 2 i art. 477^{14a} k.p.c. - w postępowaniu wywołanym wniesieniem odwołania do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych sąd rozstrzyga o prawidłowości zaskarżonej decyzji w granicach jej treści i przedmiotu.

W przedmiotowej sprawie odwołanie dotyczy decyzji odmawiającej umorzenia należności z tytułu składek i tylko tę decyzję i spełnienie warunków koniecznych do tego, by takie umorzenie nastąpiło, Sąd oceniał. Organ rentowy nie rozpoznał zaś w ogóle merytorycznie wniosku G. P. z 17.12.2019 r. o utrzymanie w mocy układu ratalnego. Stosownie do art. 29 ust. 1a ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 300), odroczenie terminu płatności należności z tytułu składek oraz rozłożenie na raty następuje w formie umowy. Umowa taka zawierana jest pomiędzy organem rentowym a płatnikiem składek i wyłączona jest spod kontroli sądu. Sąd ubezpieczeń społecznych kontroluje jedynie decyzje wydane przez ZUS, od których wniesiono odwołanie. Sąd nie ma podstaw do orzekania merytorycznie o wniosku odwołującego o utrzymanie w mocy poprzedniego układu ratalnego.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd przywrócił wnioskodawcy termin do złożenia wniosku o utrzymanie w mocy układu ratalnego z 4.03.2016 r. i przekazał ten wniosek ubezpieczonego do rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń

Společnych I Oddziałowi w Ł. celem merytorycznego rozpoznania na podstawie art. 477¹⁰ § 2 k.p.c., o czym orzeczono jak w punkcie 2 sentencji wyroku.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto w punkcie 3 sentencji wyroku na zasadzie art. 102 k.p.c. Możliwość obciążenia strony przegrywającej jedynie częścią kosztów albo nieobciążenia jej w ogóle tymi kosztami uzależniona jest, stosownie do art. 102 k.p.c., od wyłonięcia się w sprawie wypadków szczególnie uzasadnionych, wskazujących że ponoszenie kosztów pozostawało w sprzeczności z powszechnym odczuciem sprawiedliwości oraz zasadami współżycia społecznego. Należą do nich okoliczności związane z przebiegiem sprawy - charakter zgłoszonego roszczenia, jego znaczenie dla strony, subiektywne przekonanie o zasadności roszczenia oraz leżące poza procesem - sytuacja majątkowa i życiowa strony. Ocena, czy takie wypadki wystąpiły w konkretnej sprawie należy do sądu, który dokonuje jej w oparciu o całokształt okoliczności sprawy, przy uwzględnieniu zasad współżycia społecznego. Mając na uwadze powyższe Sąd odstąpił od obciążenia wnioskodawcy kosztami postępowania, uznając że istnieją szczególne okoliczności uzasadniające zastosowanie względem skarżącego dobrodziejstwa przewidzianego w regulacji normatywnej art. 102 k.p.c., a to z uwagi na charakter sprawy, postawę procesową wnioskodawcy, jego sytuację osobistą, wnioskodawca ma rodzinę na utrzymaniu: żonę i dwoje dzieci, oraz materialną, gdyż jest on nadal zobowiązany do spłaty wysokiego zadłużenia wobec ZUS-u, od którego spłaty ratalnej nie zamierza się uchylać, a dodatkowe obciążenie go również kosztami postępowania w n/n sprawie kłóciłoby się, zdaniem Sądu, z powszechnym poczuciem sprawiedliwości oraz byłoby sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

A.P.

A.P.